

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรณีศึกษา ชมดี. การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ : ศึกษาเฉพาะกรณี
โครงการสารดี ตำบลท่าช้าง อำเภอสารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์
สังคมสงเคราะห์ศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.
- กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, 2548.
- กิตติมา นวลจันทร์. ภูมิทัศน์วัฒนธรรมศาลปู่ตา ตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัด
มหาสารคาม. ปริญญาานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2539.
- กิติ ศัยคานนท์. เทคนิคการสร้างภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ : เปลวอักษร, 2543.
- กูดยา ต้นปลาชีวะ. การสอนแบบจิตปัญญา: แนวการใช้แผนการสอนระดับอนุบาล. กรุงเทพฯ :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2543.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. การคิดเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : ชักเชสมิเดีย, 2549.
_____. (2549) การวางแผนกลยุทธ์, สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2551. จาก
<http://wasant.org/book/tutor/lesson1.php>
- เกษม จันทร์แก้ว. วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.
- เกษม จันทร์แก้ว และคณะ. โครงการศึกษาวิจัยเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม
ด้านขยะมูลฝอยให้แก่ท้องถิ่น. วิทยาลัยสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2549.
- เกสสินี จอมเกาะ. ป่าโลกดงเต็งกับวิถีชีวิตชุมชน อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.
- โกมล แพรททอง. “แนวความคิดป่าชุมชน,” ป่าชุมชนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ :
ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2533.
- โกวิทย์ พวงงาม. “การพัฒนาองค์กรประชาชน,” พัฒนาชุมชน. 24 (5) ; พฤษภาคม, 2527.
- คณะกรรมการประสานงานองค์กรเอกชนพัฒนาชนบทภาคอีสาน. เอ็นจีโออีสาน ทางเลือกแห่ง
การเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี, 2540.
- คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554). สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ, 2549.

คณะกรรมการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับป่าชุมชน. แนวคิด แนวทางปฏิบัติ และแนวนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านป่าชุมชน. กรุงเทพฯ : คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533.

คงศักดิ์ ธาตุทอง. การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : บริษัทยูแพคจำกัด, 2542 .

จักรกฤษณ์ แก่นจันทร์หอม. ความตระหนักของสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะ: ศึกษากรณีอำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2547.

จิราภรณ์ คชเสนี. (2002). มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม, สืบค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2552: จาก <http://www.ku.ac.th/e-magazine> January 2

จิราภรณ์ ตักขมานุกูล. ผลการพัฒนากิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาโดยใช้ขั้นตอนวิจัยเชิงปฏิบัติการสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิทยานิพนธ์(วิทยาศาสตร์ศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น, 2545.

จิรภา อุดมมงคล และคณะ. รางวัลลูกโลกสีเขียวครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ปตท. (มหาชน), 2544.

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง และคณะ. วิวัฒนาการของการบุกเบิกที่ดินทำกินในเขตป่า. กรุงเทพฯ : ตุลา, 2534.

เจมส์ แอล เครตัน. คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจชุมชน. แปลและเรียบเรียง โดย วันชัย วัฒนศัพท์. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้าและมูลนิธิธิดาเซีย, 2543.

จงกลณี ชูติมาเทวินทร์. การฝึกอบรมเชิงพัฒนา พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัททีเออีฟวิ้ง จำกัด, 2542.

ฉลาดชาย รมิตานนท์. ป่าไม้กับการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2533.

ชัยกร สีมাত্র. ความสัมพันธ์การทำงานเป็นทีมของครูและบุคลากรทางการศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2553.

ชัยขงค์ ขามรัตน์ และคณะ. ศักยภาพชุมชน หมู่บ้านอีสานกรณีศึกษา บ้านตะแบก อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์. ม.ป.ท., 2533.

ชัยขงค์ พรหมวงศ์. "การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน". เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 1 – 5. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช และคณะ. ธรรมชาติบำบัดการมีส่วนร่วมของประชาชนและกระบวนการทางด้านสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : สายธาร, 2544.

- ชาญชัย อาจินสมาจาร. ทักษะการบริหารทีม. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ทจำกัด, 2543.
- ชื่น ศรีสวัสดิ์. รายงานการวิจัยป้าชุมชนหมู่บ้านไผ่ ตำบลไผ่ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์.
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2535.
- ชื่นสุข ฤกษ์งาม. บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของพ่อในมุมมองของวัยรุ่น :
ศึกษารณีนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2537.
- ชูพักตร์ สุทธิสา และคณะ. การจัดระเบียบแนวคิดในการอนุรักษ์ป่าชุมชนของชาวบ้าน.
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2538.
- ไชยรัตน์ เจริญสิน โอบาร. ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ : ขบวนการเคลื่อนไหว
ไหวสังคมในต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : วิทยา, 2540.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ ; และ คณะ. การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ :
เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2546.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์และ ฉัตยาพร เสมอใจ. การจัดการ. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2547.
- ณัฐชา สัมเชื้อหวาน. บทบาทพระสงฆ์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ในจังหวัดราชบุรี.
วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2541.
- นฤมล มณีงาม. การพัฒนาโปรแกรมการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานตามหลักการ
เรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพฯ :
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- ดวงฤดี แสงไกร. การจัดการทรัพยากรป่าไม้โดยสถาบันศาสนา : กรณีศึกษาวัดอุดมคงคาคีรี
เขต ตำบลนางาม อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2539.
- คุณฐิ์ อายุวัฒน์ และคณะ. การมีส่วนร่วมของชาวบ้าน ในงานวนศาสตร์ชุมชน : กรณีชุมชน
ห้วยม่วง. โครงการวิจัยวนศาสตร์ชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น , 2535
- ถวัลย์ ภูถวัลย์. โลกใหญ่ : ชุมชนแห่งความหวังของท้องถิ่นมหาสารคาม. เอกสารประกอบ
การสัมมนาสิ่งแวดล้อม : มหาสารคาม, 2537.
- ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์. พุดได้พุดเป็น. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์. 2543.
- ทวีป อภิลิทธิ. เทคนิคการเป็นวิทยากรและนักฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ, 2536.

- ทิพวรรณ น่วมทอง. การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมสิ่งแวดล้อมศึกษา เรื่อง การลดพฤติกรรมเสี่ยงในการจัดการมูลฝอยโรงพยาบาลในจังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2546.
- ทรงคุณ จันทจร และคณะ. การศึกษาศักยภาพทางนิเวศวิทยา และยุทธวิธีการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากป่าวัฒนธรรม อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม. สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.
- ทองจันทร์ หอมเนตร. “ป่าชุมชนห้วยม่วง : กระบวนการพัฒนาขององค์กรท้องถิ่นบนแนวทางการต่อรองระหว่างรัฐกับราษฎร,” วนศาสตร์ชุมชน. 6 (3) : 21-25 ; กรกฎาคม-กันยายน, 2536.
- ทองใบ อันหนองกุ้ง. การวิเคราะห์พรรณพืชในบริเวณสวนป่ารอบองค์พระธาตุนาดูน อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2536.
- ธเนศ อภรณ์สุวรรณ. “ประชาสังคมกับการวางรากฐานประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม”, ยุทธศาสตร์ประเทศไทย 1999-2000. หน้า 125-135 . สถาบันวิจัยยุทธศาสตร์, 2541.
- ธานี ไชยรัตน์. เจตคติเกี่ยวกับการอนุรักษ์ดิน น้ำ ป่าไม้ของประชาชนในเขตชนบท จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2537.
- ธิดา สุบรรณาจ. การพัฒนาโปรแกรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่5-6 เพื่อส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูมจังหวัดสุรินทร์ตามแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ธิดารัตน์ สุภาพ. ความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548 .
- นียบพรรณ วรณศรี. มานุษยวิทยาลังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540
- นิรชา อินหนองกุ้ง. ความหลากหลายของพรรณพืชในบริเวณป่าโคกอีสาม : ศึกษากรณีป่าโคกดงเค็ง อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2538.
- นรินทร์ จุลทรัพย์. กลุ่มสัมพันธ์สำหรับการฝึกอบรม. สงขลา : เคมการพิมพ์, 2544.

- นิรันดร์ พงษ์ชัยภูการ. การจัดการขยะมูลฝอยในนิคมอุตสาหกรรมบางปู โดยใช้กระบวนการ
สิ่งแวดล้อมศึกษา กรณีศึกษา : โรงงานอุตสาหกรรม บริษัทอุตสาหกรรมกระดาษ
จำกัด. : ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 2547.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : เอ็กเพรส, 2546.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. “ปัญหาป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ,” รายงานสรุปการประชุม
ความคิดเห็นเพื่อแก้ไขปัญหาป่าไม้ ครั้งที่ 1 ปัญหาป่าไม้กับทางออกของชาวบ้าน. 64 :
มีนาคม ; 2532.
- บริสุทธิ์ กระแสร์. บทบาทของวัดกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ : ศึกษาเฉพาะกรณี
วัดบุญญานุสรณ์และวัดป่าสุวรรณโณปฐมคุณ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี. ปริญญา
นิพนธ์ ศศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2535.
- บัญชา แก้วส่อง และคณะ. การพัฒนาป่าชุมชนอีสาน : กรณีพื้นที่ป่าภูถ้ำสวนทรายและเครือข่าย
อำเภอนานแก้ว จังหวัดเลย. ขอนแก่น : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
2535.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2543.
- บุญยงค์ เกศเทศ และคณะ. รายงานการวิจัยป่าชุมชนหมู่บ้านดอนยม อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม. ขอนแก่น : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2535.
- ปรกรณ์ ปรีชากร. การวางแผนกลยุทธ์-แนวคิดและแนวทางเชิงประยุกต์. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม,
2544.
- ประพันธ์ ชรรณไชย และคณะ. วิถีไทย. สถาบันราชภัฏเชียงใหม่, 2543.
- ประภาส ศิลปศรี. รายงานการวิจัยเรื่องบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของคณะทำงาน
สนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ในการสนับสนุนการปฏิบัติงาน
ของสภาตำบลในทัศนของกรรมการสภาตำบล : กองวิจัยและประเมินผล
กรมพัฒนาชุมชน, 2539.
- ประเวศ วะสี. กรณีพระประจักษ์ : การอนุรักษ์ป่าทางออกที่สร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน,
2534.
- ประสิทธิ์ คุณรัตน์. สรุปผลการฝึกอบรมหลักสูตร Rural Appraisal for Irrigation Project
Planning. จัดโดยโครงการวิจัยวนศาสตร์ชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัย ขอนแก่น. ร่วมกับสำนักงานที่ปรึกษาการพัฒนามูรพา ประเทศสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว, 2535.

- ประสิทธิ์ คุณรัตน์. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยชุมชน. ขอนแก่น : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2536.
- ประสิทธิ์ หาญชาญเลิศ. ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมที่ชาวบ้านได้รับจากโครงการป่าชุมชน จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2537.
- ประสิทธิ์ ประคองศรี และคณะ. ระบบการจัดการพื้นที่สาธารณะประโยชน์ของชุมชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ขอนแก่น : รายงานการวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.
- ประยูร อุดมเสียง. การพัฒนาและฝึกอบรมทรัพยากรมนุษย์ทางการเกษตร. ขอนแก่น : คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2541.
- ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์. เศรษฐศาสตร์สีเขียวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2541.
- _____. นิเวศเศรษฐศาสตร์และนิเวศวิทยาการเมือง. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- _____. สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ป่าไม้, กรม. การจัดการป่าชุมชน. กรุงเทพฯ : กองจัดการป่าสงวนแห่งชาติ กรมป่าไม้, 2531.
- _____. คู่มือเจ้าหน้าที่ของรัฐโครงการปลูกไม้ใช้สอยชุมชน. กรุงเทพฯ : กองจัดการที่ดิน ป่าสงวนแห่งชาติ กรมป่าไม้, 2531.
- _____. สถิติการป่าไม้ของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สมลดา, 2550.
- เป็รื่อง กุมาท. เทคนิคการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2521.
- ผลการันต์ รัฐเขตต์. ประมวลการป่าไม้ของไทย ปี พ.ศ. 2535-2538. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัย ขอนแก่น, 2538.
- พระธรรมปิฎก. การพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2543.
- พิกุล อธิธิธิ์รวิวงศ์. วิพากษ์แผนแม่บทป่าไม้. กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2537.
- เพิ่มศักดิ์ มกรภิรมย์. ป่าชุมชน. เอกสารประกอบการบรรยายศูนย์ฝึกอบรมวนศาสตร์ชุมชน แห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543.
- ไพฑูรย์ กิจเอกสงฆ์ และคณะ. โครงการการจัดการป่าชุมชนเพื่อพัฒนาชนบทอีสาน. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2534.
- ไพศาล วิสาโล. ประชาสังคมและวัฒนธรรมชุมชน. กรุงเทพฯ : เรือนแก้ว, 2544.
- พรชูลี นิลวิเศษ และคณะ. เอกสารประกอบการฝึกอบรมด้านวนศาสตร์ชุมชน. ศูนย์ฝึกอบรม วนศาสตร์ชุมชนแห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2541.

- พรทิพย์ คำพอ. “โครงสร้างประชากรอีสาน,” เอกสารประกอบการสัมมนาสถานการณ์อีสาน
ในทศวรรษหน้า. สถาบันวิจัยพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2534.
- ภิญโญ สาธร. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.
- ภายิต ชนะบุญ. การพัฒนารูปแบบการจัดฝึกอบรมสิ่งแวดล้อมศึกษา เรื่อง การจัดการน้ำเสียชุมชน
สำหรับคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา. มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.
- มงคล ด้านธานินทร์ และคณะ. ป่าชุมชนในประเทศไทย : แนวทางการพัฒนา เล่ม 3.
กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2536.
- มิ่งสรรพ์ ขาวสะอาด. “ภูมิปัญญาชาวบ้าน ภูมิปัญญาทางการและสิ่งแวดล้อม,” ทิศทางไท. 7(6) :
31 - 34 ; พฤศจิกายน, 2536.
- มัทนา เสมอจิตต์. ความร่วมมือของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
กิ่งอำเภอเวียงหนองล่อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูนเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 2549.
- ยุวดี ฤชา. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนแบบที่โซปัญหาเป็นหลัก. สำหรับ
อาจารย์พยาบาล. คุษุณิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุษุณิบัณฑิต. สาขาการวิจัยและพัฒนา
หลักสูตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2536.
- ยูวัฒน์ วุฒิเมธี. หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ ฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดไทย
อนุเคราะห์ไทย, 2541.
- ยุทธ ไทยวรรณ. การสร้างเครื่องมือวิจัย. กรุงเทพฯ ฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2550.
- ยงยุทธ บุราสิทธิ์. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของชุมชนอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาสังคมวิทยาการพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2533.
- ยงยุทธ พึ่งวงศ์ญาติ. รายงานการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากร
ป่าไม้ ; กรณีศึกษาหมู่บ้านที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา.
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542
- ยศ สันตสมบัติ. ความหลากหลายทางชีวภาพ : มิติทางสังคมและนิเวศ. กรุงเทพฯ ฯ : คบไฟ,
2536.
- รณสิทธิ์ มณีไสย์. ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมกับลักษณะการใช้ประโยชน์ป่าไม้ของราษฎร
บ้านโนนศรีสวัสดิ์ ตำบลคงมูล อำเภอหนองสูง จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ วท.ม.
กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.

- ระพี สาคริก. มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม. การประชุมวิชาการทั้งประเทศ ประจำปี 2536.
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536.
- ระพี สุวรรณชญ. รายงานการวิจัยเรื่องอาจารย์มหาวิทยาลัยในประเทศไทย : บทบาทจริง บทบาท
คาดหวังและความเครียดในบทบาท. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยสถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2521.
- ระวี ถาวร. การฟื้นฟูป่า : ถึงเวลาชุมชนมีส่วนร่วมหรือยัง. กรุงเทพฯ : อินฟินิตี้เพรส, 2545.
- รัตนา อัครภูมิสุวรรณ. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : วี.เจ.พรีนติ้ง, 2547.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. ผลการฝึกอบรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้นำนิสิตมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. ปรินญาณิพนธ์ วท.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2543.
- รุจิรี ภู่อาระ. การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท บุ๊คพอยท์, 2545.
- วราภรณ์ สุนทรพิพัฒน์. ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของราษฎรที่มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากร
ป่าไม้ในเขตชุมชนบ้านคำขาม ตำบลดงมูล อำเภอนองศรี จังหวัดกาฬสินธุ์.
วิทยานิพนธ์ วศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533.
- วรุฒิ จิรสุจริตธรรม. การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาทักษะภาวะผู้นำเยาวชนในโรงเรียน
อาชีวศึกษาลาดพร้าว. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ค. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2553.
- วัชรกร เตื่อนโชติ. การพัฒนาชุดฝึกอบรมเรื่อง ป่าชายเลน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2549.
- วิจักษ์ รัตนวรรณ. ภูมิปัญญาชาวบ้านเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนของชาวอำเภอยุ้ยผึ้ง
จังหวัดกาฬสินธุ์. ปรินญาณิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541.
- วิชัยวัลย์รุกเวช. สถาบัน. ข้อเสนอโครงการอนุรักษ์ และฟื้นฟูป่าวัฒนธรรม. เอกสารเสนอ
สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและ
สิ่งแวดล้อม. สถาบันวิจัยวัลย์รุกเวช มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ม.ป.ท.
- วิจัยและพัฒนา, สถาบัน. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภาคอีสาน
โดยองค์กรชุมชน. ขอนแก่น : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2536.
- วิจิตร อวาทกุล. พัฒนาบุคลิกภาพ : เทคนิคและวิธีการ. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์, 2545.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น,
2535.

วิชาการ, กรม. รายงานการวิจัยภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน.

กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2541.

วิเชียร อินทรสมพันธ์. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการบูรณาการ
จริยธรรมในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับครูมัธยมศึกษา. ปรินญาณิพนธ์
การศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2546.

วิฑูรย์ ปัญญากุล. “ความขัดแย้งระหว่างแนวคิดกระแสหลักในการจัดการทรัพยากรและความรู้
ทางนิเวศวิทยาของคนในท้องถิ่น,” สิ่งแวดล้อม 36. 5(3) ; มีนาคม, 2535.

วิฑูรย์ ปัญญากุล. วิพากษ์แผนแม่บทป่าไม้ : ความล้มเหลวในการอนุรักษ์ป่าของรัฐ. กรุงเทพฯ :
สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2537.

วินัย วีระวัฒนานนท์. สิ่งแวดล้อมศึกษา: การศึกษาเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้และการพัฒนาที่
ยั่งยืน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์, 2546.

วิบูลย์ บุญยชโรกุล. คู่มือวิทยากรและผู้จัดการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์, 2545.

วิฑูรย์ จำรัสพันธุ์. การจัดการป่าชุมชนโดยองค์กรท้องถิ่น. โครงการวิจัยวนศาสตร์ชุมชน.
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2535.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ และคณะ. การบริหารและจัดการทรัพยากรธรรมชาติ บทบาทขององค์กร
ในท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2535.

วิรัช ลภีรัตนกุล. การประชาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

วิวัฒน์ คติธรรมนิคย์. สิทธิชุมชน : การกระจายอำนาจการจัดการทรัพยากร. กรุงเทพฯ :
สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2536.

วิสุทธิ ใบไม้. “ความหลากหลายของพันธุ์ไม้ในป่าเต็งรังและการใช้ประโยชน์จากป่าในเชิง
อนุรักษ์,” เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ. มหาสารคาม : สถาบันวิจัยวลัย
รุกขเวช มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2539.

วีระ ภาคอุทัย และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่องป่าชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : กรณีป่าดงมะไฟ
จังหวัดยโสธร 2535. ขอนแก่น : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2535.

วีระวัฒน์ พงษ์พะยอม. ทำงานเป็นทีม. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2536.

ศาสตราจารย์ เสาวคนธ์ และคณะ. การพึ่งพาป่าและผลิตภัณฑ์จากป่า เพื่อให้มีอาหารบริเวณภายใน
ครัวเรือน : กรณีศึกษา. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2536.

ศรีสุภา มานะ. กระบวนการทางสิ่งแวดล้อมศึกษาการกำจัดขยะเทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2547.

ศุภชัย เจริญวงศ์. ถอดรหัสการพัฒนา. กรุงเทพฯ : เดือนตุลา, 2544.

เสกสรรค์ ขวณิษฐ์. “บทบาทภูมิปัญญาชาวบ้านต่อการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาพื้นที่
ป่าสงวนแห่งชาติป่าดงมูล,” วารสารภูมิศาสตร์. 17 (3) : 9-14 : พฤศจิกายน, 2536.

สงัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2532.

สงวน นิตยารัมภ์พงษ์ และสุรพล มุละดา. จากรากหญ้าถึงขอบฟ้า อดีต-ปัจจุบันและอนาคต
ขององค์กรพัฒนาเอกชนไทย. กรุงเทพฯ : คบไฟ, 2544.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2554). สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2554 จากเว็บไซต์
www.thainewsagency.com.

ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, กรม. คู่มืออาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
หมู่บ้าน เล่ม 1. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2547.

ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, กรม. “ป่าชุมชนอีสาน,” เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง ป่าชุมชน
อีสาน. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ร่วมกับโครงการป่าชุมชน, 2538.

สิทธิพล กลางแหม. การสร้างจิตสำนึกในการป้องกันไฟป่าด้วยกระบวนการทางสิ่งแวดล้อมศึกษา
กรณีศึกษา: ราษฎรกลุ่มเลี้ยงโคในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเขาภูหลวง ตำบลระเวียง
อำเภอน้ำวางเขียว จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏ
พระนคร, 2546.

สมาน มานะกิจ. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2551 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมจังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์, 2552.

สมิต สัชฌกร. การพูดต่อชุมชน. กรุงเทพฯ : สายธาร, 2547.

สมชาติ กิจยรรยง. การพัฒนาทีมงานบริการ. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2544.

สมชาย วิริกรรมย์กุล. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน กรณีศึกษา : ป่าชุมชน
บ้านโคกสันติสุข ตำบลวังหมี อำเภอน้ำวางเขียว จังหวัดนครราชสีมา. กรุงเทพฯ :
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. สังคมศาสตร์ (สิ่งแวดล้อม) มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543

สมคิด บางโม. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์, 2548.

- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. การศึกษาลังคมและวัฒนธรรม : แนวความคิดวิธีวิทยาและทฤษฎี. ขอนแก่น : อมรินทร์ก๊อปปี้, 2544.
- สมศักดิ์ สุขวงศ์. วนศาสตร์ชุมชน. เอกสารประกอบการบรรยาย. ศูนย์ฝึกอบรมแห่งภูมิภาคเอเชีย แปซิฟิก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ, 2542.
- สมพันธ์ เตชะอธิก. การพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชาวบ้าน. ขอนแก่น : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2540.
- สวัสดิ์ บรรเทิงสุข. วิธีการพูดให้ประสบความสำเร็จ. กรุงเทพฯ : ฉบับแกระ, 2530.
- สุขุม นวลสกุล. พูดได้ พูดเป็น. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ, 2540.
- สุพานี สฤณภู่วาณิช. พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่ : แนวคิดและทฤษฎี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.
- สุรเชษฐ์ เวชชพิทักษ์ “ ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมและการพัฒนา ชนบท,” ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท เล่ม 1. กรุงเทพฯ : มูลนิธิภูมิปัญญา, 2536.
- สุทธิชัย ภูถาวรณ และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่อง “การศึกษาและพัฒนาเพื่อให้วัดหรือศาสนา เป็นแหล่งช่วยงานด้านป่าไม้” โครงการวนศาสตร์ชุมชนในประเทศไทย. (มูลนิธิฟอร์ด) กรมป่าไม้, 2533.
- สุทัศน์ เต็มสายทอง และคณะ. รายงานการวิจัยป่าชุมชนบ้านหนองโพธิ์ ตำบลฉ่ำน้ำกิ่งศรีนคร อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา. สถาบันวิจัยพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2535.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. เอกสารคำสอน รายวิชาพฤติกรรมองค์การ. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่. 2544.
- สุเทพ สุนทรเกตุ. สังคมวิทยาของหมู่บ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ : สมาคม สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2511.
- สุนันทา เลานันท์. การสร้างทีมงาน. กรุงเทพฯ : แชนด์เมคสติกเกอร์แอนคัลไซน์, 2549.
- สุรีย์ ตันต์ศรีสุโรจน์. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของผู้นำเยาวชนในชุมชน คลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.
- สุวิทย์ ธีรศาสตร์. ป่าชุมชนอีสาน. ขอนแก่น : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนาและสถาบันวิจัย และพัฒนา, 2535.

- เสถียร เป็นเหลือ. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับผู้บังคับการ
กิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.
- เสน่ห์ จามริก และคณะ ป่าชุมชนในประเทศไทย : แนวทางการพัฒนา เล่ม 1 กรุงเทพฯ :
สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2536.
- _____ . ป่าชุมชนในประเทศไทย : แนวทางการพัฒนา เล่ม 2 กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่น
พัฒนา, 2536.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. ทฤษฎีสังคมวิทยา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยา
การพิมพ์, 2534.
- สุธาวัลย์ เสถียรไทย และคณะ. ธรรมนูญการมีส่วนร่วมของประชาชนและกระบวนการ
ทางด้านสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : สายธาร, 2544.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. รัฐธรรมนูญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิทักษ์รักษาทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- สุพจน์ อัครพรหมณ์. ขบวนการเคลื่อนไหวของเกษตรกร : ศึกษาเฉพาะกรณีสมัชชาเกษตรกร
ภาคอีสาน (สกอ.) จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาสารคาม : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, 2544.
- สุพจน์ ศิริสุนทร. “การจัดการและการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน,” เอกสารประกอบการฝึกอบรม
เจ้าหน้าที่ของรัฐหลักสูตรป่าชุมชน. ขอนแก่น : สำนักงานป่าไม้เขตขอนแก่น, 2539.
- สุรัตน์ วรศักดิ์ และคณะ. รายงานการวิจัยป่าชุมชนหมู่บ้านอีสานตอนบน. สถาบันวิจัยพัฒนา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2535.
- สุรวุฒิ บัดไชสง. “การเรียนรู้เพื่อความเป็นพลเมือง : รากแก้วของกระบวนการสร้างประชา
สังคม,” ขบวนการประชาสังคมไทย : ความเคลื่อนไหวภาคพลเมือง. กรุงเทพฯ :
โครงการวิจัยและพัฒนาประชาสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.
- สำนักงานจังหวัดมหาสารคาม. รายงานฉบับสมบูรณ์ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดมหาสารคาม
อย่างยั่งยืน. มหาสารคาม : สำนักงานจังหวัดมหาสารคาม, 2544.
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดมหาสารคาม. คู่มือการฝึกอบรมเครือข่าย
อาสาสมัครทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม, 2548.
- สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม. รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2544.
กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการปก, 2545.

- โสภิตา ขงยอด. การศึกษาภูมิปัญญาชาวบ้านอีสานในการอนุรักษ์ป่าดอนปู่ตา : ชุมชนบ้านดอนสาร ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544.
- อดิน รพีพัฒน์. “ขอบเขตและความหมายของภูมิปัญญาชาวบ้านในงานพัฒนา,” ในรายงาน การสัมมนาภูมิปัญญาชาวบ้าน. ขอนแก่น : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2530.
- อดิศักดิ์ ถิระแก้ว. การใช้สิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อป้องกันอันตรายจากโลหะหนักเป็นพิษ. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 2548.
- อนันต์ แสงสีวัฒนกุล. การสื่อสารในการอบรมเพื่อเผยแพร่เกษตรทฤษฎีใหม่ในรัชกาลที่ 9 ณ ศูนย์กิจกรรมชมรมชาตินาเมือง อ. บ้านบึง จ. ชลบุรี. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- อนันต์ ลิขิตประเสริฐ. รายงานการวิจัยป่าชุมชน หมู่บ้านเสม็ด ตำบลป่าซัน กิ่งอำเภอพลับพลาย จังหวัดบุรีรัมย์. ขอนแก่น : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2535.
- อนงค์ พัฒนจักร. การมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ กรณีศึกษาหมู่บ้านห้วยม่วง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ. ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2535.
- อมรา พงศาพิชญ์. ความหลากหลายทางวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- อนุชาติ พวงสำลี และอรทัย อาจอ่ำ. การพัฒนาเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตและสังคมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), 2541.
- อภิชัย ศรีโสภิต. กระบวนการช่วงชิงความหมายของป่า. ปริญญาโทการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- อภิชัย พันธเสน. รายงานการวิจัยการดูแลรักษาป่าและการเพิ่มพื้นที่สีเขียวโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ : สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย, 2539.
- อดิศักดิ์ โสมอินทร์. โลกทัศน์อีสาน. กาศสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2534.
- อรวรรณ กุทเจริญ นาวายุทธ. ป่าเขตร้อน. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คืบไป, 2545.
- อรวรรณ ปิลาพันธ์โอวาท. การพูดเพื่อธุรกิจ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- อานนท์ กาญจนพันธุ์. พลวัตของชุมชนในการจัดการทรัพยากร : กระบวนทัศน์และนโยบาย. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543.
- อุทุมพร จามรมาน. คู่มือการประเมินโครงการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : ฟีนีฟับบลิชชิง, 2533.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. การบริหารทักษะและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ, 2538.

- เอกวิทย์ ณ ถลาง. ภูมิปัญญาชาวบ้านที่ภูมิภาค : วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านไทย
นนทบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2540.
- โอภาส ปัญญา. “ป้าอนุรักษ์เพื่อเป็นแหล่งอาหารและสมุนไพรตัวอย่างที่ทำศึกษาในภาค
ตะวันออก เชียงเหนือ,” ป้าชุมชนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย, 2533.
- องอาจ นัยวัฒน์. วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์และ
สังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สามลดา, 2549.
- อำนาจ เจริญศิลป์. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : โอเคียนส์ โตร์,
2543.
- อำนาจ คอวนิช. วนศาสตร์ชุมชน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2538.
- ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กระทรวง. (2552). สืบค้นเมื่อ 25 กรกฎาคม 2552.
จาก <http://www.forest.go.th>
- อวยชัย วัฒนา. ศิลปะการพูดเพื่อการประชาสัมพันธ์. มหาสารคาม : ดิสรต์อ็อปปี, 2551.
- Andres, T.D. Human Resource Training Development. 2nd Impression. Quezon City:
New Day Publishers, 1984.
- Best, J.W. Research in Education. 3rd ed. Englewood cliff, N.J: Prentice-Hall, 1977.
- Bloom, B. Taxonomy of educational Objectives. Handbook 1 : Cognitive Domain.
New York: Mckay, 1956.
- _____. Taxonomy of educational Objectives. Handbook 1 : Cognitive Domain.
New York: David Mckay Company, 1975.
- Burman, Athur C. “Creative Adult Learning,” in Burrichter, Arthur W. and Keith R.
Lape (Eds.). The Adult Learner. Dekalb, Illinois, 1969.
- Carson, Diane E. “Food and Fitness Fun In Houston,” Journal of Family and Consumer
Science. 97(4) : 45-46 ; November, 2005.
- Carter, V.G. (ed). Dictionary of Education. New York: McGraw-Hill Book company, Inc,
1973.
- Cohen, H.G. “Two Teaching Strategies : Their Effectiveness with Students of Varying
Cognitive Abilities, School Science And Mathematics. 92 (3) : 26-133, 1992

- Cornell, Joanna A., **Creating Environmental Stewardship : Evidence from a Community-Base Adult Education Program**. Ph.D., Dissertation, George Mason University, 2007. AAT 3255984, ProQuest, 30/01/2551.
- Cronbach, Lee Joseph. **The dependability of Behavioral Measeyrement : Theory of Generalizability for Score and Profile**. By Lee J. Cronbach and Others New York Willey, 1972.
- _____. L.J. "Evaluation for Course Improvement". In R.W. Health (Ed.), **new Curricula**. New York: Harper and Row, 1963.
- Duroy Quentin. **Culture, environmental values and economic growth: Essays in development and ecological economics**. Rensselaer Polytechnic Institute, 2003.
- European Environment Health Action Plan. **Proceedings of the 2nd European Conference on Environment Health**. WHO Regional publication, EUR/ICP/CEH 212. Copenhagen: WHO Regional Office foe Europe, 1994.
- Edward A. Keller. **Environmental Geology**. 7th ed. New Jersey: Prentice Hall, 1996.
- George, J. Posner. **Analyzing the Curriculum**. McGraw-Hill, Inc., 1992.
- Gloria E. Bader & Audrey E. Bloom. **Make your sure training results last**. Crisp publications., 1994.
- Good, C.V. **Dictionary of Education**. 3rd ed. New York: McGraw-Hill, 1973.
- Henry W. Art. **The dictionary of ecology and environment science**. New York: Henry Holt and Company. Page, 1994.
- Henson, Phillip William. (2004) **The Skills training outdoor-relation model for Adolescents With conduct problem: A synthesis for wideness therapy**. Ecopsychology and social Competence training. (Online) http://wwwlib.umi.com/dissertations_fullcit/3114086. Retrieved January 17, 2005.
- Jensen, C. **Delphi in-depth : Power Techniques from the Expert Berkley Singapore** : McGraw Hill, 1966.
- Katherine Kulakowski. **Environmental responsibilities law**, Sydney : Law Book Co., 2005.
- Krathwohl, David R. and others. **Taxonomy of Educational Objectives Handbook II Affective Domain**. New York; David Mckey, 1964.

- Knowles, M.S. **The Adult Learner : A Neglected Species.** 2nd ed. Houseton: gulf Publishing Co., 1978.
- Krung, Edward A. **Curriculum Planning.** New York : Harper& Row, 1957.
- Lavatelli, C.S., Walter, J.M & Theodore, K. **Elementary Curriculum.** New York: Holt, Rinehart and Winston, 1972.
- Lewins, Arthur J. and Meil Alice. **Supervision for Improve Instruction new Challenges. New Response.** Belmont, California : Wadworth Publishing, 1972.
- Lillys, Katherine. **Understanding the effects of an environment-based education program on environmental attitude and awareness, social and academic lives of students five years post-program.** Dissertation . Environmental Science: State University of New York college of environmental science and Forestry, 2005.
- Marsh, C. & Stafford, K. **Curriculum.** Sydney: McGraw-Hill, 1984.
- McGehee, W. and Thayer, P.w. **Training in Business and Industry.** New York: Wiley, 1961. Mintzberg. **The Rise and the Full of Strategic Planning.** New York : Prentice Hall, 1994.
- Moore, Meanie Hope, **Management of Quality Training in Organizations.** University of Alberta (Canada), 1992.
- Posner George J. **Analyze the curriculum.** New York: McGraw Hill, 1992.
- Rothwell, William J. **Beyond Training and Development : State of Art-Strategies for Human Performance.** New York: American Management Association, 1996.
- Saylor, John Galen, William M. Alexander and Arthur J. Lewis. **Curriculum Planning for Better Teaching and Learning.** 4th ed. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1981.
- Salor, G, Alexander, W. M. **planning Curriculum for School.** New York : HoH, Rinehart and Winston, 1982.
- Schmieder, Allen A. **Trends in Environmental Education.** Paris: Mones, 1977.
- Silberman, *Mel.* **Active Training: A Hand Booh of Thechniques, designs, Case Example, and Tips.** 2nd ed. California: Jossey-Base Pfeiffer, 1998.
- Taba, Hilda. **Curriculum Development : Theory and Practice.** New York : Harcourt Brace & World, 1962.

Tyler, Ralph W. **Basic Principle of Curriculum and Instruction.** Chicaco : The University of Chicaco, 1949.

UNESCO. "The Belgrade Charter," *Connect.* 1(1): 2; January, 1980.

Vella, Jane. **Training Though Dialougue.** Sanfrncisco: Jossey-Base, 1994.

Volk, Trudi L and Cheak, Marie J. (2003) Online Available: [http://highbeam.com/journalof Environment education/June 22, 2003/t](http://highbeam.com/journalofEnvironmenteducation/June%2022,%202003/t). Retrieve December 28, 2004.

Woodcock, M. **Team development manual.** 2nded. Worcester : Billing and Sons, 1989.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY